

ա) Թուղթը

Միջնադարյան հայ գրականության, ի մասնավորի՝ պատմագրության հատկականությունը մեծապես պայմանավորված է նաև ընդհանուր ժանրանվանումով **թղթի** (նամակ, ուղերձ, հրովարտակ և ներժանրային բազմաթիվ այլ կառույցներ) մշտական ու տարաբնույթ կիրառություններով: Եթե, ինչպես գրում է Մայիս Ավդալբեգյանը՝ «Հայ պատմագրությունը համադրում է գրեթե ողջ միջնադարյան գրականությունը», և «**Չկա միջնադարյան արձակի որևէ տեսակ, որ լայնորեն օգտագործված չլինի հայ պատմագրության մեջ**» (ընդգծումը բնագրում–Ա.Ն.)², ապա դա առաջին հերթին վերաբերում է թղթին: Այն կարևորագույն էատարր է հայ պատմագրության ժանրային համակարգում. «Այս նամակ-թուղթ-ուղերձ-հրովարտակներում բացահայտվում էին թե՛ պատմական ժամանակներն ու խնդիրները, թե՛ գծվում պատմական դեմքերի անհատական մոտավոր բնութագրեր, անկախ այն բանից՝ այդ թղթերն իրական էին, թե իրական հողի վրա ստեղծված գրական հնարանքներ»³: Վերջին առումով հետաքրքիր է Ստեփանոս Մալխասյանի դիտարկումը Մովսես Խորենացու «Հայոց

² **Մայիս Ավդալբեգյան**, Չայ պատմագրության ժանրային մի քանի առանձնահատկություններ, «Չայ միջնադարյան գրականության ժանրեր» գրքում, էջ 27:

³ Նույն տեղում: